

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIAȚA I. C. BRĂȚIANU 4. — TELEFON 2-52

A magyarság szózata románsághoz s a nemzetkisebbségekhez az együttműködésre

a dekorumon, melyet az ország miniszteréből a Bánság fővárosába sereglett par vezetékek jelenléte kölcsönzött és tulajdonképpen az imposzans kereteken, melyeket a nemzetközösség felvonulása jelentett, a magyarországi magyarság nagygyűlése két szempontra emelkedik felül az ilyen gyűlések jelenlétében. Az ország színe előtt, messzi távolokból szóval testvéri összefogásra, meggyűjtött együttműködésre szólította fel a magyarországi magyarság egyeteme nevében az országos együttműködési testvéreinket és ugyanakkor kinyújtott kezét a megértés és kölcsönös megismerés barátai készítségére a román nemzethez. Szózat volt ez, melyet meg kell hallgatnunk az országban. Nem kongó szavak simogatják a velünk együtt élő, együtt küzdő, az élet minden körülményei között egymásra utalt népek között, hanem megszólalásra érdemes, komoly, férfias szavak ösztönözése kér meggyűjtést. Naponta halljuk és olvassuk, hogy immár ennyi és ennyi idő telt el az ország románoknak egy hazában való egyetemes óta, de ennek az együttélésnek egészében az ország minden népét boldogítani kívánó konzekvenciáit nem látjuk megvalósulni. A magyarság jósorsa jósorsa a

románságnak is, a románság balsorsa pedig bennünket is sújt a többi nemzetkisebbséggel együtt. Ennek a felismerése a magyarság részéről már régen megtörtént és ennek a felismerésnek az eredménye az az ismételt, ezúttal a leghatározottabb és legünnepelesebb formában a Magyar Párt timisoarai közgyűlésén elhangzott szózat. A mi érdekeinket és a mi érdekeinket nem határozzák el a meg nem értés várfalai és bástyái. Nem vagyunk meghódítandó vár, hanem egy a sors rendelkezését elfogadott nemzet, melytől kisebbségi sorsa nem rabolta el lelki értékeit és ezeket felajánlja nemzetközösségi és nemzetkisebbségi testvéreinek egyaránt mindannyiunk boldogulásának szolgálatára. A szó elhangzott, várjuk visszhangját nemcsak szavakban, hanem tettekben is. Ha így lesz, Timisoara városának, az Anjouk, a Corvinok, a Losonczyak, a Savoyai Jenők régi városának a történelem nagy eseményeitől patinás falai között mindenkor bölcs mérsékletben élt polgárai újabb levelet fűzhetnek a múlt babérokoszorújába: innen indult utjára az a szellemi mozgalom, mely a Nagyromániában élő összes népek békés együttműködését szolgálta mindannyiunk javára.

Megemlékezett azután arról, hogy Vaida, az alba juliai határozatok egyik megalkotója, szintén a kisebbségek ellen fordult, amikor felvetette a numerus valachicus eszméjét. Szólt a készülő új közigazgatási törvényről, amely alkalmas arra, hogy a kisebbségeket a községi önkormányzatból kiszorítsa.

Beszéde további során hangsúlyozta a románság és magyarság együttműködésének szükségességét.

Az itt évszázadok óta együtt élő népek egymásra vannak utalva. Ki kell küszöbölni a közöttük fennálló vélt vagy tényleges ellentéteket.

Ezek helyett inkább az érdekközösséget keressük. Csak egyenrangú és egyenjogú felek között lehet becsületes és tartós együttműködést létrehozni. A magyarság sokat szenvedett és türt a történelem során, de nem süllyedt le és ezután sem fog rabszolgaságba süllyed-

ni. Belföldön való hasztalan panaszkodásunk mellett kénytelenek voltunk néhányszor a Nemzetek Szövetségéhez fordulni. És bár az elhunyt Duca miniszterelnök elismerte erre való jogunkat, mégis megrónak érte. Antoniadé meghatalmazott miniszter a Népszövetség előtt kijelentette, hogy eddig kevés számú panaszt tettünk, ami megelégedettségünk bizonyítéka.

Beszélt azután a közös kisebbségi front megteremtésének szükségességéről.

Az összes kisebbségeknek fel kell ismerni azt, hogy olyan értékeik forognak kockán, melyek érdekében félre kell tenni minden esetleges aggályt, le kell győzni minden utban álló akadályt és nyíltan színt kell vallani a közös kisebbségi összefogás mellett.

Végül kijelentette, hogy a Magyar Párt programja változatlan marad.

Magyar Párt önérzézetesen dolgozott

Magyar Ház nagytermét zsufolásig megtöltötte meg a Magyar Párt bánsági tagozatának közgyűlése összesereglett tömeg. Nemcsak a városi, hanem a vidéki tagozatok magyarsága is tömegesen jött el, hogy meghallgassa a romániai magyar kisebbség vezéreinek szavait.

Ungár Adolf dr. ügyvezető alelnök tartotta meg a közgyűlést.

A munkának, amelyet a Magyar Párt bánsági tagozata végzett, mondotta, kettős célja volt: dolgozni a jelenért és a jövőért, megmutatni, hogy akkor is helyén áll, ha viharok jönnek.

Bethlen György gróf nagy beszéde

Bethlen György gróf, a Magyar Párt országos elnöke mondotta el aznap majdnem egy óráig tartó beszédét. Ám utat adott arra, hogy a kisebbségi kérdés, mivel a kisebbségek az ország lakosságának jelentős részét képezik, ma is előtérben áll.

Először a magyar anyanyelvű alkalmazottak ügyével. A román kormány részé téves képet adott ezekről az állapotokról és egyes orgánumok szívesen rosszhiszemű módon mér-

Munkánkat — mondotta — önérzézetesen végeztük. Szólt azokról a közalkalmazottokról, akik a román nyelvvizsgák miatt elvesztik kenyerüket. Gondoskodni kell ezeknek az elhelyezéséről és szükség van ezen a téren a társadalmi összefogásra. A magyarság munkájába bele kell kapcsolódnia a magyar munkásságnak is. Köszönetét fejezte ki annak a magyar sajtónak, amely a pártot munkájában támogatta. Megemlékezett a magyar ifjúságnak a párt keretébe való beszervezkedéséről, majd üdvözölte Bethlen György gróf országos elnököt, Jakabffy Elemér országos alelnököt és a többi vendéget.

gezték a közhangulatot. Szándékos rosszakaratú beállítás, hogy a köztisztviselők nem akarták a román nyelvet megtanulni. De ha nem tudtak volna románul, nem maradhattak volna eddig sem állásban és eddigi vizsgáik sem sikerültek volna.

Az államhoz nem méltó jogtalanság történik száz és száz munkában felőrlődött tisztviselőkkel és családjával. Évtizedes szolgálat után nyugdíj nélküli nyomor vár rájuk.

Jakabffy Elemér elnökké választják

Azután következett a Magyar Párt bánsági tagozata új elnökének megválasztása. Kakuk János dr. alelnök javaslatára a közgyűlés nagy lelkesedéssel egyhangulag Jakabffy Elemér dr. országos alelnököt választotta meg.

Jakabffy Elemér dr. tartotta meg azután nagyhatású elnöki székfoglalóját. Kegyelettel emlékezett meg elődjéről, a m b r ó z y Andor báróról, majd ismertette negyedszázados politikai multját. Emlékeztetett arra, hogy a régi magyar parlamentben határozati javaslatot terjesztett be arra vonatkozólag, hogy az ország nem magyar ajku polgárait nemcsak a jogegyenlőség jótéteményeiben részesítsék, de minden olyan óhajuk elérésében is támogassa, amely az egységes állam alapelveivel összefér. Ma a román kormánytól ugyanezt kéri a magyar kisebbség részé-

re, mint amennyit huszonegy év előtt a magyar kormánytól a románok részére kért.

Beszélt arról, hogy ellene van a Führer-elnök, azért nem lesz Führer, hanem csak egyszerű elnök. Mindig demokrata volt és demokrata lesz a szó szoros értelmében.

Részletesen kifejtette azután programját.

Egyik legfontosabb feladata a magyarságnak a szórványokban élő magyar testvérek megmentése.

Egy másik feladat megkeresni az utat, amely az egyes kisebbségi nemzeteket egymáshoz közelebb viszik. Példát kell adnunk ahhoz, hogy a mult minden keserűségét feledni tudjuk, ha ez a feledés egy szöb, boldogabb jövő biztosítása lehet. Végül Isten áldását kérte minden becsületesen küzdő magyarra.

Egyhangú határozati javaslat

A tapssal és éljenzéssel fogadott elnöki megnyitó után Kakuk János dr. alelnök javaslatára megejtették a többi választást. Egyhangulag megválasztotta a közgyűlés

Ungár Adolf dr. eddigi ügyvezető alelnököt ügyvezető elnökké, alelnököknek Szathmáry Lajos dr. carasi tagozati elnö-

köt és Gyulay János dr. elnöki tanácsstagot

elnöki tanácsstagoknak V e t e r á n y Viktor drt, L i t s e k Zoltán drt, K u n Ferencc drt, valamint a jogerősen megválasztott új timisoarai református lelkészt. Az intézőbizottság tizenkét tagját, akiknek mandátuma lejárt, újból megválasztották. Ezekon kívül új intézőbizott-

sági tagok: Rónai István és Molnár Árpád Oravitáról, Fráter Géza dr. orvos, Popovits József hírlapíró és Bokor Sándor mosonitanoi református lelkész.

Páll György dr. főtitkár olvasta föl azután nagyterjedelmű titkári jelentését, amely híven beszámol az múlt esztendő munkájáról. Megemlékezik a román nyelvvizsgákon megbukott magyar anyanyelvű vasutasokról, postásokról és egyéb közalkalmazottakról és az ezek érdekében tett lépésekről.

Szól azokról a mozgalmakról, amelyeket a tagozat a városi közvagyon megmentése érdekében tett.

Vázolja a jelentés a kulturális és egyházi téren végzett munkát, majd a megszervezendő kisebbségi könyvtár előmunká-

latairól szól. Számot ad a végzett eredményes gazdasági munkáról is. Jelentős része a jelentésnek az, mely az egyes városi és nagyobb vidéki tagozatok tevékenységét ismerteti.

Willer József dr. képviselő, a Magyar Párt parlamenti csoportjának főtitkára, mondotta el azután beszámolóját. A román nyelvvizsgán való bukás miatt

elbocsátott kisebbségi tisztviselők ügyéről kijelentette, hogy ebben még nem hangzott el az utolsó szó.

Mihelyt visszatér Bucurestibe, tovább dolgozik ezen tisztviselők érdekében. Reméli, hogy november 15-ike nem lesz a timisoarai kisebbségi városi tisztviselők és alkalmazottak részére gyásznap. Szólt

azután általános kérdésekről és hangsúlyozta, hogy

a magyarság nem ellensége sem a románságnak, sem pedig az államnak amikor magyarságáért helytáll.

Azután Parecz Béla dr. volt képviselő az aradi, Markovics Manó dr. a bihori, Litsek Zoltán dr. a lugoji magyarság nevében üdvözölte a bánsági tagozatot és Jakabffy Elemér dr. új elnököt. Szathmáry Lajos dr. alelnök köszönetet mondott azért a megiszteltetésért, amely az ő személyén keresztül a carasi magyarságot érte és beszámolt az ottani magyar munkáról.

Bogma Miklós előterjesztette a tagozat pénztári jelentését, amelyet a közgyűlés jóváhagyott.

A Magyar Párt tiltakozása

Becsky István elnöki tanács tag a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

A bánsági magyarok, akik lojálisan eleget tesznek minden állampolgári kötelességüknek,

tiltakoznak a kormány magyargyűlölő, kisebbségellenes, a magyarságot megfojtó politikája ellen,

amely most már nemcsak politikai és kulturális, de gazdasági téren is lehetetlenné teszi a magyarság számára, hogy legelőnyösebb emberi jogaival élhessen és szerényen megélhessen.

A nyelvvizsgák címén történt tömeges kisebbségi alkalmazotti elbocsátások, a

magyarságnak a közpályákról és a közüzemekből való kiszorítása a bánsági magyarság mélyes felháborodását idézték elő. A bánsági tagozat ezek ellen, valamint a kisebbségi iskolákat megfojtással fenyegető névvegyelmezések ellen,

az interimárbizottságok, a cenzura és statárium rendszere ellen és általában minden szándékosan elkövetett kisebbségellenes sérelem és tulkapás ellen a legerélyesebben tiltakozik

és felkéri úgy az országos elnökséget, mint a magyar parlamenti csoportot, hogy minden rendelkezésükre álló törvényes eszközt a legnagyobb eréllyel me-

ritsenek ki sérelmeink orvoslása érdekében, igénybevéve az uralkodóhoz való appellálás lehetőségét és s biztosítja őket arról, hogy a bánsági magyarság egy emberként áll mögöttük nehéz küzdelmeikben.

A bánsági tagozat legteljesebb szeretetéről, ragaszkodásáról és bizalmáról biztosítja az országos elnökséget és a magyar parlamenti csoportot.

A közgyűlés a határozati javaslatot egyhangulag elfogadta. Jakabffy Elemér dr. elnök buzdító szavaival a közgyűlés véget ért.

Délben együttes ebéd volt, majd délután a Magyar Nőegylet teadélutánja fejezte be a bánsági magyarság napját.

A betiltó rendelet ellenére a nemzeti parasztpárt november 14-én mégis meg akarja rendezni a népgyűlést

Megirtuk, hogy a kormány nem engedélyezte a nemzeti parasztpárt és a nemzeti keresztény párt által november 14-re tervezett, kormányellenes tüntető népgyűlések megtartását. Tatarescu miniszterelnök erről levélben értesítette a két pártvezért. A miniszterelnök a parlamenti ülészek megnyitásával indokolta meg a betiltást és utalt arra, hogy nagy tömegek összehívása ilyen körülmények között másfél évszázaddal forgatná vissza a történelmet és más népek forradalmi időszakát idézhetné fel.

Kérem az elnök urat— írta Tatarescu Mihalachenak — vegye tudomásul, hogy a tervezett népgyűlést a fővárosban november 17-ike után bármikor megtarthatják.

A levélhez az Universul című lap különböző kommentárokat fűz. Bizonyos, — írja a lap — hogy amikor a miniszterelnök ezt írta, nem gondolt közelebbi eseményekre, mert különben találhatott volna frissebb eseményeket is. Így 1933-ban a liberális párt a parasztközösséget akarta felvonultatni a parlament megnyitásának napján és azt akarta, hogy a tömeg maradjon három napig a fővárosban, a törvényhozó testületek pedig az utca akaratának megfelelően és a tömegek nyomása alatt dolgozzanak. Az Universul cikke azzal fejeződik be, hogy mindennemű megmozdulás a fővárosban az ország nyugalalmát veszélyezteti, de **a jelenlegi politikai helyzetben, amikor a közvélemény tiltako-**

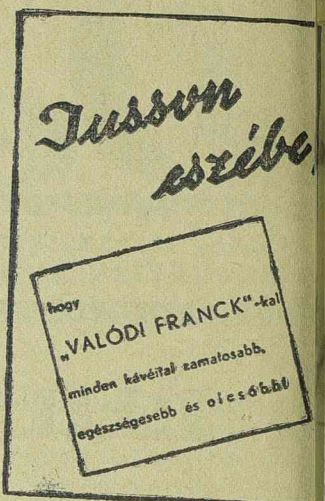
zása nem juthat nyilvánosságra a cenzura és ostromállapot miatt, a politikai pártok kénytelennek látják az utca veszélyes tiltakozását igénybe venni.

Tatarescu miniszterelnök említett levelére Mihalache nyomban válaszolt. Szintén hangoztatta, hogy 1933-ban a liberális párt rendezett november 15-én tüntető népgyűlést, amelyet az akkori kormány nem akadályozott meg. A nemzeti parasztpárt csak legutóbb is megmutatta, hogy a nagyszabású gyűléseken a saját erejéből példás rendet tud fentartani.

Végül leszögezte, hogy a nemzeti parasztpárt nem mondhat le a népgyűlés november 14-iki időpontjáról. Ez a levélváltás kiélezte a helyzetet,

mert a nemzeti parasztpárt számos vezéralakja, köztük Maniu is, azt az álláspontot képviseli, hogy a népgyűlést november 14-én meg kell tartani.

Goga Oktavián a pártja nevében tudomásul vette a miniszterelnök levelét és más napra halasztotta a nemzeti keresztény liga népgyűlését és állítólag a nemzeti parasztpárt vezető tagjai közül is akadnak, akik elfogadhatónak tartják az elhalasztást. Érdekes, hogy a kormány minden eszközzel érvényt kíván szerezni a betiltó határozatnak, mert köriratokat intéztek a megyei prefektusokhoz, akiket felszólítottak, hogy a rendelkezés értelmében tegyenek intézkedéseket. Ezenkívül a vasut vezérigazgatósága is közölte a nemzeti parasz-

pár vezetőségével, hogy nem bocsáth a kért kétezer vasuti kocsi a párt delkezésére, mert az összes kocsi Angliába irányuló gabonaexport nyolítására kell felhasználni.

A nagy pénzügyi botrány vádlottai a bíróság el

A párisi bíróság előtt tegnap kezdtek az utolsó évek legnagyobb pénzügyi botrányának, az úgynevezett Staviszky-nek a tárgyalását. Emlékeztetes, hogy viszky a bayonnei városi bank igazgatnak segítségével több mint háromszáz frank értékben hamis bonokat bocsátott és amikor csalásait felfedezték, megrszökött Chamonixban egy villában rejtőzött, abban a pillanatban lőtte magát agyon, a kor a rendőrség szobájába lüpett. A vádlottak padján Staviszkynek husz büntársa. Ezek között van két volt képviselő, egy főpolgármester, két ügyvéd, két lapkiadó, egy nyugdíjas tábornok. A vádlottak kö foglalt helyet ezenkívül Staviszky özvegye, valamint a bayonnei városi bank igazgató is. A tárgyalás, amelyre kétszáz tanút írtak meg, két, esetleg három hónapig fog tartani.

Az ablakon át előtte a hűtlen leányt és utána öngyilkos lett

Kettős szerelmi dráma játszódott le a gyarországi Gyöngyös melletti Nagyszőlősi községben. Juhász Miklós huszonné éves gazdaglegény hosszú idő óta udvarolt tizenkilenc éves Nagy Ilonának, a közlegmódosabb és legszebb leányának. A leány szülei azonban nem vették szívesen a szerény legény udvarlását és amikor az beunt katonának, akkor összehozták a legénynek egy másik legénnyel. Vasárnap volt az esküvő és reggel éppen a menyasszony ruhát próbálták a leányra, amikor ablaknál megjelent a szerelmes Juhász Miklós és katonai fegyverrel előbb a leányt lőtte agyon, azután pedig öngyilkosságot követett el. A legény többször írt levelet a leány szüleinek és könyörgött, ne adják más a leányt, mert különben végez vele. A szülei nem vették komolyan a fenyegetést, amely a legény most beváltott.

Felhívás!

Alulírott Kohn Jenő Timsoara, IV. Str. Preyer 14. szála alatti szátoácsületét átvettem és felszólított nevezett esetleg hitelezőit, hogy követeléseiket három napon belül nálam bejelentésük, mert ezen határidőn tut semmiféle követelést figyelembe nem veszek.

Gasztanyi I.

Timisoara IV. Str. Preyer 1

Szálljon meg a HOTEL BULEVARDBAN

Ha Bukarestbe utazik

Nyugateurópai kényelemmel berendezett szállodánk a főváros szívében fekszik. Telefon, fürdő, hideg-melegvíz minden szobában. — Iskolázott személyzet.

ELSŐRENDŰ ÉTTEREM

Szobák 150 lejtől. Bőséges, kitűnő penzió (szoba, komplett reggeli, ebéd és vacsora) 300 lejtől. — Vendégeinket minden vonatnál kényelmes autóbusszunk várja.

Kétszáz ezer olasz katonával és a benszült csapatokkal az összes frontokon megkezdődött a nagy olasz támadás

Észak-Afrikában a diplomáciai tevékenység ma már teljesen elhalt, helyett azonnal a harcra. A keleti frontokon a harcok fokozódtak. A harcok a tábornok kiadta a parancsot az összes olasz támadás megkezdésére.

Vasárnap reggel hat órakor az olaszok az összes frontokon négy hadsereggel kezdték meg a harcot. A támadásokban kétszáz ezer olasz és azonkívül valamennyi benszült csapat is részt vesz.

Olaszoknak sikerült Hausien várost is elfoglalni. A vasárnapi támadásokban az olaszok részéről ötvenezer és háromezer gépfegyvert használtak.

Az abesszin katonák szerint a S e y u m Makalétól délre erős állást készített, amiből arra következtetik, hogy ott akarja az olaszok előnyös helyzetét megállítani. Az abesszinok még mindig ellentállást fejtenek ki és úgy látszik, hogy csapataik felvonulása még megkezdődött.

Az olaszok a kudarckor, amelyek eddig az abesszinokat a fronton érték, nagy elégedetlenséget keltek.

Ebben leli magyarázatát az, hogy Hallé Szelaszié eller összekülvést szöttek, amelyet azonban még idejekorán felfedeztek.

Az összekülvésnek az volt a célja, hogy a Szelaszié meggyilkolják és a trónfosztást Lidz Jasszut ültessék a trónra. Az összekülvéssel kapcsolatosan igen sok beszéd történt.

Az abesszinok még mindig nem esett el. Az abesszinok azonban remélik, hogy hamarosan a birtokukba veszik. A Makale körüli harcokban most először vesznek részt az abesszinok oldalán a behódolt danakilok.

Addis Abebából érkezett jelentések szerint az abesszinoknak sikerült egyes helységeket az olaszoktól visszavenni.

Az abesszin propagandaminiszterium ezeket az értesítéseket a leghatározottabban cáfolja. Az abesszinok még mindig nem esett el. Az abesszinok azonban remélik, hogy hamarosan a birtokukba veszik. A Makale körüli harcokban most először vesznek részt az abesszinok oldalán a behódolt danakilok.

Addis Abebából érkezett jelentések szerint az abesszinoknak sikerült egyes helységeket az olaszoktól visszavenni.

Az abesszin propagandaminiszterium ezeket az értesítéseket a leghatározottabban cáfolja. Az abesszinok még mindig nem esett el. Az abesszinok azonban remélik, hogy hamarosan a birtokukba veszik. A Makale körüli harcokban most először vesznek részt az abesszinok oldalán a behódolt danakilok.

Addis Abebából érkezett jelentések szerint az abesszinoknak sikerült egyes helységeket az olaszoktól visszavenni.

Az abesszin propagandaminiszterium ezeket az értesítéseket a leghatározottabban cáfolja. Az abesszinok még mindig nem esett el. Az abesszinok azonban remélik, hogy hamarosan a birtokukba veszik. A Makale körüli harcokban most először vesznek részt az abesszinok oldalán a behódolt danakilok.

Addis Abebából érkezett jelentések szerint az abesszinoknak sikerült egyes helységeket az olaszoktól visszavenni.

Az abesszin propagandaminiszterium ezeket az értesítéseket a leghatározottabban cáfolja. Az abesszinok még mindig nem esett el. Az abesszinok azonban remélik, hogy hamarosan a birtokukba veszik. A Makale körüli harcokban most először vesznek részt az abesszinok oldalán a behódolt danakilok.

Addis Abebából érkezett jelentések szerint az abesszinoknak sikerült egyes helységeket az olaszoktól visszavenni.

Az abesszin propagandaminiszterium ezeket az értesítéseket a leghatározottabban cáfolja. Az abesszinok még mindig nem esett el. Az abesszinok azonban remélik, hogy hamarosan a birtokukba veszik. A Makale körüli harcokban most először vesznek részt az abesszinok oldalán a behódolt danakilok.

Addis Abebából érkezett jelentések szerint az abesszinoknak sikerült egyes helységeket az olaszoktól visszavenni.

tól Olaszország részéről új békefeltételek terjesztett elő. Egyben javaslatot tett egy fegyverszüneti szerződés kötésére vonatkozólag is.

Ezeknek a tárgyalásoknak igazi mibenlétéről azonban egyelőre még semmi biztosat nem lehet tudni.

Angliában egyre több hang hallatszik a sajtóban a megtorló rendszabályok ellen. Az Observer élesen támadja a rendszabályok politikáját és rámutat arra, hogy ebből csak az angol kereskedelemnek lesz kára.

Párisi híradás szerint Franciaország tovább fáradozik a béke érdekében.

Párisban elkezdődtek az emberek az angolokkal szemben és nem egyszer megtörténik, hogy az utcákon angolul beszélő embereket inzultálnak.

Olaszország tegnap ünnepelte meg a világháború végén Ausztriával és Magyarországgal kötött fegyverszünet évfordulóját. Mussolini ez alkalommal kijelentette, hogy miként akkor, az olasz fegyverek most is győznek.

Olaszország nem tart a rendszabályoktól és nem engedi magát azoktól megfélemlíteni.

Kairói jelentés szerint az ottani olasz

Magyar katolikusok feltárták sérelmüket Pacha Agoston püspök előtt

Az aradmegyei Santana község katolikus magyarsága már hosszú idő óta érlelődő elkecserevésének adott kifejezést, amikor küldöttségileg jelent meg az Aradon időző P a c h a Ágoston megyéspüspöknel. Santana község, amelynek lakossága negyedrészen magyar, mindenkori mintaképe volt a nemzetiségi béke legteljesebb harmóniájának. A küldöttség előadta, hogy K a r l József plébános az utóbbi esztendő folyamán mindinkább háttérbe szorította lelképásztori gondozásában a magyar hívőit, ami végül is a katolikus magyarság lelki életének visszaesésére vezetett. A küldöttség tagjai a következőkben sorolták fel a legsürgősebb orvoslást kívánó sérelmeket:

1. A havonkénti e g y magyar szentmise

Agyonlőtte a szépségkirálynőt egy céménytelenül szerelmes fiatalember, aki a leány vőlegényének alkalmazottja volt

A magyarországi Gyula városban a nyáron szépségkirálynőt választottak. M á r k i Hedvig a békésmegyei alispán unokahuga, akinek az apja Szegeden pénzügyi főtanácsos, vitte el a pálmát. A gyönyörű fiatal leány Gyulán nevelőnőjénél, özvegy Varga Ferencné lakott és a szépségkirálynőt nemrég eljegyezte Schreiber László jómódú papirkereskedő.

Vasárnap reggel beállított Varga Ferencné lakásába S z a b ó József, Schreiber papirkereskedő fiatal alkalmazottja. Nagy rózsacsokrot hozott a leánynak, akit pizsamába öltözve a konyhán talált. Főnöke nevében átadta a csokrot és ugyanakkor hirtelen négyeszer rálőtt Márki Hedvigre. A leány holtan rogyott össze, mire Szabó József a rendőrségre sietett és jelentést tett az esetről. A gyilkos jó családból származik, apja igazgatótanító, bátyja pedig Szegeden gyógyszerész. Szabó József különködő fiatalember és többször esett át súlyos műtéten. Egy alkalommal szíven lőtte magát, de megmentették. Operáció közben kivették a szívet, megtisztították az alvadat vértől és azután visszatették a helyére. Szabó az operáció után nemsokára felépült. Azt hiszik, hogy szerelmes volt Márki Hedvigbe, a gyulai szépségkirálynőbe és ez vitte a merényletre.

Szabó József a rendőrségen beismerte, hogy már egy hónapja készült a gyilkosságra. Reménytelenül szerelmes volt a leányba és elhatározta, hogyha az az övé nem lehet,

konzul megjelent az egyiptomi külügyminisztériumban és tiltakozott az ellen, hogy Egyiptom Olaszországgal szemben megtorló rendszabályokat akar alkalmazni.

Kijelentette, hogy ebben az esetben Olaszország nem riad vissza az ellenrendszabályoktól.

Éjfélkor jelentik. A Reuter-ügynökség szerint az a megbeszélés, amelyet Hoare és Aloisi folytattak Genfben, nagy mértékben hozzájárult az angol-olasz feszültség enyhüléséhez.

Anglia részéről kijelentették, hogy a Földközi-tengeri flottát csak abban az esetben csökkenthetik, hogyha Olaszország csökkentli libiai haderejének számát. Erre valószínűleg még ezen a héten kerül sor.

Hoare kijelentette, nem felelnek meg az igazságnak azok a hírek, amelyek arról szólnak, hogy Anglia le akarná fokozatosan építeni a Népszövetséget. A Népszövetség megmutatta, hogy képes együttes határozatot hozni, mint ez legutóbb is történt. Hiszi, hogy a Népszövetség égisze alatt megterem a béke.

akkor ne legyen a másé sem. A lakásán megtalálták a leány több fényképét és hajfürtjét, amelyekről kiderült, hogy fönökétől lopta. A gyilkost átkísérték az ügyészségi fogházba, ahol éhségstrájkot kezdett.

Eltűnt a tokája

„Kövér és elviselhetetlen“ alak eltűnt

Kruschen - sőtől jól érzi magát és energikus

„46 éves vagyok“ — írja egy hölgy — „és elkezdtem csunyan hizni. Egy évvel ezelőtt felhívta egy esmerősöm figyelmemet a Kruschen-sóra. Minthogy alkalmazott vagyok, okvetlenül szükséges volt, hogy kellemes, nyulánk alakom legyen. Nem akarom állítani, hogy Kruschen nyulánkká és leányossá tett, mert ez nem lenne igaz. De az a kellemetlen, érettebb korban fellépő csúf kettős toka eltűnt és állandóan jól és energikusnak érzem magam. A rettentő fáradság és bágyadság az egész napi üzleti munka után eltűnt. Egész családom csodás hasznot húzott a Kruschen-sóból.“ — O. O. S.

Kruschen az ideális keveréke hat különböző ásványi sónak. Tartalmazza Karlsbad, Ems, Kissingen és más világhírű európai forrás vizének fő alkotó sóit, amelyek miatt nemzedékek keresték fel a forrásokat. Kruschen a kövérség okozója ellen harcol, mert segíti a belső szerveket, hogy munkájukat rendszeresen végezzék, — hogy naponta eliminálják azokat a felesleges és mérges anyagokat, amelyek, ha felhalmozódnak, a szervezet által hájjá alakulnak.

A Kruschen-sót több mint 120 országban árulják és most már Romániában is minden gyógyszerárban és drogériában nagy üvegenként 95 leiert, kis üvegenként 60 leiert kapható.

akkor ne legyen a másé sem. A lakásán megtalálták a leány több fényképét és hajfürtjét, amelyekről kiderült, hogy fönökétől lopta. A gyilkost átkísérték az ügyészségi fogházba, ahol éhségstrájkot kezdett.

Templomépítés akadályokkal

A sannicolaul-marei járásban fekvő Cheresstur község katolikus lakossága elhatározta, hogy templomot épít és erre a célra gyűjtést is rendezett, amely eredménnyel járt. A templom részére a községtől telket kértek, amelyet meg is kaptak. Ez a saroktelek azonban kicsinynek bizonyult, mire az egyházközség tizennégy tagja sajátjából hozzájárította még a szomszédos telket. A templomépítést a püspökség is jóváhagyta. A sannicolaul-marei főszolgabíró azonban arra való hivatkozással, hogy a kiszemelt templomtelek közelében korcsma van, az építési engedélyt nem adta meg. Az egyházközség a sérelmes végzés ellen a helyi revíziós bizottság előtt keresett orvoslást, ahol a panaszosok képviselőjében O b e r s t Zoltán dr. ügyvéd jelent meg. Rámutatott arra, hogy törvény értelmében a falusi korcsmák a vasárnapi istentiszteletek idején zárva vannak és így a korcsma közelsége nem hat zavarólag és különben is a legtöbb faluban a korcsma nincsen messze a templomtól. A revíziós bizottság magáévá tette az érvelést és a főszolgabíró végzését megsemmisítette.

NÉMETORSZÁG MÁR NEM TEHETETLEN. Berlinből jelentik, hogy a hollandiai határ közelében levő Neuhild községben felavatták az új Rajna-hidat, amelyet Göring miniszterrel neveztek el. A felavatáson Göring is jelen volt és ünnepi beszédet mondott. Hangsúlyozta, hogy Németország nem tehetetlen többé és a rajnai németeknek nem kell már támadásoktól félni. Németország a békét akarja és hajlandó mindenkivel tárgyalni, akinek hasonló szándékai vannak.

HIREK

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Romániában:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyed-
évre 200, félévre 380, egész évre 750 lei.

Nyugdíjasoknak egy hónapra 60, negyed-
évre 160, félévre 300, egész évre 600 lei.

Hatóságoknak, közhataloknak és köz-
üzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak
egy évre 1000 lei.

Magyarországon:

Magánosoknak egy hónapra 4 negyed-
évre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő.

Nyugdíjasoknak egy hónapra 3 negyed-
évre 8, félévre 15, egész évre 30 pengő.

Telefon:

2-52, este 10 óra után 14-69 vagy 42

A „Temesvári Zeitung” nyomda
nyomása.

Patikák éjszakai szolgálata

November 3-tól november 10-ig városunk-
ban a következő gyógyszertárak tartanak
éjszakai szolgálatot:

Az első körületben a Regele Ferdinand-
Bulevardon, a Salvator-gyógyszertár.

A második körületben a Dacilor-utcában
levő Jahnner Rudolf gyógyszertár.

A harmadik körületben a Carol-bulevar-
don levő Mária-gyógyszertár.

A negyedik körületben a Vacarescu-utcá-
ban levő Braun-gyógyszertár.

Az ötödik körületben Kóváry-Chioreanul
Iosif gyógyszertára és Fratelián Panajoth
Ernö gyógyszertára állandó éjszakai szolgál-
latot tart.

A májusfa színei

miatt eltértek több legényt

A helybeli törvényszék tegnap ítélkezett
id. Pető Pál és ifj. Pető Pál, Vastag Zoltán,
Pető Juliánna, Kovács András, Vastag Ger-
gő, Varga István és Kereszturi Mátyás fo-
liai lakosok felett, akiket azzal vádoltak,
hogy magyar nemzeti színekkel befestett
májusfát állítottak fel a lányos házak előtt.
Ifj. Pető Pál és Vastag István gazdalgé-
nyek falusi szokás szerint az elmúlt évben
május elején színes májusfát készítettek és
körülhordozták a lányos házakhoz. A
csendőrőrmester tudomást szerzett erről és
megállapította, hogy a májusfa a magyar
nemzeti színek tünteti fel. Erről jelentést
is készített, amelynek alapján a ciacovai já-
rásbíróóság ezer-ezer leiel büntette meg az
összes vádlottakat. Felebbezés folytán az
ügy a helybeli törvényszék elé került, amely-
nek tárgyalásán Litsek Ákos dr. ügyvéd
rámutatott arra, hogy a csendőrőrmester a
jelentésében magyar nemzeti színekről szól,
de ugyanakkor a piros-fehér-kék színt em-
líti. Hivatkozott arra, hogy a csendőrőrmes-
ter kihallgatta a két legényt, azok szüleit
és mindazokat, akiknek házában a májusfá-
val megjelentek. A két legény is azt vallotta,
hogy a májusfát jelképező rudat fehérre
meszelték és azután piros, valamint kék csí-
kokat festettek rá. A törvényszék nem fo-
gadta el a védő érvelését, hanem megerősít-
ette az elsőfokú ítéletét. Az utolsó szót az
ítélőtábla fogja kimondani.

Gyermekek

reszére legjobban
vásárolt patent térdharisnyát, zoknit, keztyűt
harisnyatartót, sapkát, lejkötőt stb.

Yvonne

1. ker. róm. kat.
püspöki-palota

— Gredinariu Emil tanácsosok doktora us-
zerzett. Gredinariu Emil városi kul-
túratanácsnokot a cluj-i egyetemen a közgaz-
daság és politika doktorává avatták. Gre-
dinariu Emil, aki annak idején teológiát vég-
zett, hivatali teendőinek ellátása mellett
időt szentelt továbbtanulásra és fáradozását
most siker koronázta. Gredinariu Emil ezen-
kívül elvégezte a jogtudományi szakot is és
legközelebb megkapja a jogtudományi dok-
tori címet is

A posta megkezdte a volt boy-vállalatoknál
az ellenőrzést és egyben felhívást intézett
a közönséghez is

Az a harc, amelyet a posta a boy-vál-
latok ellen folytat, nem lankad. A
postavezérigazgatóság néhány nap előtt
ugyanis elrendelte, hogy állítsanak fel
ellenőrző bizottságokat, amelyek min-
den kihágást megállapítanak. A posta
arra a monopoljogára hivatkozik, amely
a levelek, pénzküldemények és öt kiló-
nál könnyebb csomagok továbbítására
vonatkozik. A posta ellenőrző közegei
szombaton megjelentek a bizományi
vállalatokká átalakult boyoknál és az
egyik szállítócégnél is. A Comissionar
vállalatnál, amely Brummerton boy-vál-
latat név alatt volt ismert, számos írást,
nyugtát és hirdetési feladóvevényt fog-
laltak le. Brummer Jakob, a tulajdonos
nem tartózkodott az üzlethelyiségben,
amikor az iratok lefoglalására vonat-
kozó jegyzőkönyvet felvették. Brummer
Jakob tegnap elment a postára, ahol
kiadták neki a lefoglalt iratokat, ami
azt mutatja, hogy nem tudtak kihágást
megállapítani. Házkutatást tartottak
az Urgent vállalatnál, az egykori Pin-
kerton boy-vállalat helyiségében is, de

nem találtak olyan iratot, amelyből a
kihágás megállapítható lett volna. A
posta közegei megjelentek továbbá az
egyik szállítócégnél és hat csomagot,
amely öt kilónál könnyebb volt, elko-
boztak. A szállítók tehát a jövőben nem
továbbíthatnak öt kilónál könnyebb cso-
magokat.

A postavezérigazgatóság a boy-vállalatok
ügyével kapcsolatban felhívja a közön-
ség figyelmét arra, hogy csak a posta-
vezérigazgatóságnak van joga levelezés,
nyomtatványok, újságok, áruminták,
értékpapírok, levelezőlapok, pénz, ér-
téktárgyak és öt kilóig terjedő csoma-
gok kézbesítésére. A felhívás szerint az
említett tárgyakat ne bizzák az Urgent,
volt Pinkerton boy és a Comissionar,
volt Brummerton boy-vállalatokra, mert
a tárgyakat elkobozzák. Az említett
vállalatok ezeket a tárgyakat nem vál-
líthatják továbbításra sem a város te-
rületén, sem pedig más városban. A
felhívást G o l u m b o v i c i kerületi
postavezérigazgató írta alá.

— Az udvari vadászat gazdag ered-
ménye. A görög királyné banloci birto-
kán három napos nagy udvari vadászat
volt. A vadászatot résztvettek Carol
király, Hohenzollern herceg, Mocion u-
dvari fővadászmester, Iliasevici tábornok
udvari marsall és Scavani mérnök. Teri-
tékre került tizenöt szarvas, tizenegy
róka, kétszázötven nyul, két őzbakk, azon-
kívül számos fácán, fogoly, vadlud és
vadkacsa. A vadászatnak a szép idő kez-
dezt.

— Itch K. Géza apátplébános névnapja.
R e c h K. Géza második kerületi apátplébá-
nos tegnap ünnepelte meg névnapját. Ebből
az alkalomból barátainak és tisztelőinek
nagy tömege kereste fel őszinte szerencseki-
vánataival. — Ugyancsak tegnap ünnepelte
meg névnapját N o v o t n y Károly, a negy-
edik kerületi római katolikus egyházközség
elnöke is. Az ünnepeltet M e t z g e r Márton
dr. prépostplébános köszöntötte fel.

— Eljegyzés. Gottlieb Péter és
Klein Erzsébet jegyesek. (Minden
külön értesítés helyett.)

— A jövő évi költségvetés előkészíté-
se. Antonescu Victor pénzügy-
miniszter megkezdte a jövő évi költség-
vetés előkészítési munkálatait. A költ-
ségvetésről megállapították, hogy azt
fokozott takarékosággal kell megál-
lítani és a költségvetési egyensúlyt
megmenteni. A pénzügyminisztérium-
nak a rendes költségvetésen kívül még
három milliárd leire lesz szüksége, hogy
a hadsereg fegyverkezését biztosítsa.
Ezt az összeget újabb adók és illetékek
kivetésével kívánja a kormány előte-
remteni. A kormányhoz közelálló körök
nem tartják kizártnak, hogy még a
köztisztviselők és közalkalmazottak fi-
zetéséhez is hozzányúl esetleg a kor-
mány a fegyverkezéshez szükséges ösz-
szeg előteremtése érdekében.

— Teológusok felszentelése. P a c h a
Agoston püspök Benz János, Boldis József,
Bogyos Mihály, Hauptmann Ferdinand,
Kernweisz Konrad, Mann Oszkár és Tóth
István teológusokat alsófokú felszentelésben
részesítette.

— Felrobbant egy nitroglicerin gyár. Bécs
egyik külvárosában felrobbant a nemrég
létesített nitroglicerin gyár. Az épület telje-
sen elpusztult. Emberéletben nem esett kár.
Az anyagi károsodás háromszázezer schil-
ling.

KULTURPALOTA LESZ A FERDI-
NAND-SZALLÓBÓL. S u c i u Adrian városi
főmérnök elkészítette a Ferdinand-szálló
kulturpalotává való átalakításának tervét.
A szükséges költséget felveszi a város a jövő
évi költségvetésbe. A kulturpalotában elhe-
lyezést nyer a városi könyvtár, a muzeum,
több különböző kulturális egyesület, azok-
kivül létesítenek a kulturpalotában egy nagy
előadói és egy hangversenytermet is.

— Vasalás okozta a butorgyári tüzet. Em-
lékeztetés, hogy nemrég a harmadik kerületi
Coroana-utcában levő S c h u s t e r-féle bu-
torgyárban tűz dühögött. A tűzrendészeti
vizsgálat hosszas utánjárás alapján megál-
lapította, hogy a tűz nem a gyárban keletke-
zett. A tűz kitérése előtt néhány órával ké-
s este vasaltak az udvaron és valószínű,
hogy a vasalóból kipattant szikra a nagy
szélben bekerült a raktárba, amelyet fel-
gyújtott. A kár kétszázötvenezer lei, amely-
ből biztosítás révén mindössze nyolcvanezer
lei térül meg.

Télikabát-

raglán-, felöltő- és öllőnyszövetek
a legnagyobb választékban és leg-
olcsóbban kaphatók

Rabong & Schneider r. t.

Timisoara I., Piața Brătianu
róm. kat. püspöki palota

— Temetés. Vasárnap délután ment végbe
nagy részvétel mellett F r i e d m a n n Simon,
negyvenkét éves Standard-harisnyagyári
üzemvezető temetése. A végtisztességen
több ezer ember jelent meg. Ott voltak a
Standard-harisnyagyár tisztviselői, műszaki
alkalmazottai és munkásai, azonkívül testü-
letileg megjelent a munkások sportegyesü-
lete, valamint több más egyesület is, amely-
nek az elhunyt vezetőségi tagja volt. A
gyászszertartást Singer Jakab dr. másod-
dik kerületi főrabbi végezte, aki megható
beszédben emlékezett meg Friedmann Simon
emberi kiválóságairól. A temetőben a nyi-
tott sír mellett a Standard-gyár részéről
megható szavak kíséretében R o h r l i c h
Miksa igazgató, a textiltechnikusok nevében
B i n g Árpád, a gyár műszaki személyzete
nevében A d a m e k János főigazgató és a
munkások sportegyesülete nevében D o r-
m u t h Antal titkár búcsúztatták az elköl-
tözöttet.

* Budapestre érkezve a Keleti pályaud-
varral szemben a P a r k Nagyszállóban
megtalálja kényelmét. Leszállított árak. E
lap előfizetőinek 20 százalék engedmény.

CAPITOL

November 5-től kezdve

A szezon legnagyobb
szencziója! Világsiker

G. MEN

A rend katonál.

A legnagyobb amerikai
gangsterfilm! Egy hírhedt
amerikai gangster élete a halálá-

Főszereplők

James Carney

Margret Lindsay

Robert Armstrong

MONOPOL: WARNER BROS.

Előadások: 5-7-9 órákon

Vasárnap: 3-5-7 és 9 órákon

A TEJKÖZPONT FELEMELTI

TEJ ÁRÁT. A városi tejközpont, az
eddig sem sok örömet okozott a kö-
ségnek, november elejétől kezdve a
árát literenkint egy leiel felemelte.
városi tejközpont a tej literjét hét le-
árusítja, amikor a piacon és maga-
soktól öt, legfeljebb hat leiert leh-
tejt vásárolni. C o m a n Augustin
polgármester kijelentette, hogy a vá-
tejközpontot legközelebb átszervezi.

Művészet

Enescu Lucretia operaénekeső hang-
senye. E n e s c u Lucretia, a Milánói o-
énekesőnének timisoarai vendéghangve-
nye a legteljesebb siker jegyében zajlott
városi színházban. A kiváló művésznő
sora első részében olasz operákat ének-
ezt minden drámai erejével és finomsá-
gával. A pályáján már számos nagy
érvényre juttatva, majd olasz népies dala-
kat és egy spányol tangót adott elő elrag-
zó erővel és temporementummal. Műso-
ra fejezései román dalokat énekeltek a kit-
művésznő, nemcsak énekével, hanem el-
jóló mimikájával és játékbéli kifejezőkép-
ségével is fergeteges tapsokat aratva.
Előadott román művek között Bancule
szerkesztőnek is hallhattuk egy kom-
pózióját, dallamossága finom értékei ré-
mélton került a nyilvánosság elé. Ene-
Lucretiát az est folyamán lelkesen ünne-
pelték és a közönség nagy művészi élmé-
nyekkel teli maradványokkal távozott.

Emléket a katolikus székesegyház-
ban hangverseny keretében tartott
meg a katolikus székesegyházban a halotti
tisztelőre rendezett emléket. F e r-
Mátyás apátkanonok nagyhatalú szónok
előtt Mozart Hosias művét adta elő
énekkel és zenekarral, majd Müller gyá-
choralját játszotta a rézfúvós négyes kor-
sól méltóságos szépségben. Ezután a te-
plomi énekhar, Reger és Pogatschni
Guido a capella kórusait adta elő szok-
művészetével, végezetül pedig Filke re-
viamjével nyert befejezést a kegyetes ü-
nepség.

Fiatal énekeső bemutatkozása. Az eva-
gélikus templomban nagy sikerrel mutat-
kozott be S i n k o v i t s Nusi fiatal cluj-i
versenyénekeső. Az induló művésznő Me-
delssohn Eliás oratóriumából és Khais
Golgotájából énekelte egy részletet, általán-
sított felhívást keltve egy előadásával, mint ha-
jának tökéletes szépségével. Sinkovits Nu-
a cluj-i zeneakadémia énekszakosztálya
nagy sikerrel végezte és most külföldre
indul, hogy utolsó tanulmányait elvégezze.
Jelentváltak egy nagy magyar énekesste-
reg sokat ígérő szárnypórbálgatásának le-
hetek tanúi.

Közgazdaság

A külföld kezdte meg a kontingentálást Románia kénytelen volt hasonló intézkedésekkel védekezni

Stul Negustoresco-szervezetek a kongresszust rendeztek, Costinescu dr. kereskedelmi miniszter rámutatott arra, hogy a helyzet készítette a kormányt a kereskedelem korlátozására. A korlátozást a külföld kezdte meg és Románia hasonló intézkedésekkel kell védekezni.

Nem maradt más hátra, mint a vámtarifát emelni, vagy a kontingentálást bevezetni, ami meg is történt. A miniszter kifejtette még, a devizakérdésben is minden igyekezete odairányul, hogy visszatérjen a szabad kereskedelemhez, mert ezzel a fekete tőzsde üzelmének is véget lehet vetni.

A község határában a szőlőhegy igen szép termést hozott és a borvásárlás nyolc-tíz leies áron megindult

Bánási község határában a szőlőhegyen a szüret befejeződött. Az eredmény úgy mennyiségileg, minőségileg jó volt és minden várakozást felülmúlt. Amíg a múlt esztendő átlagos cukorfok tizenhét százalékos volt, addig ez idén husz fokon alult meg, sőt a fajtustok a huszonötöt is elérték. A májusi fagy a Bánási több szőlővidékét tönkretette, de a silagiui hegy megmenekült.

Mindössze a mélyebben fekvő részeken esett némi kár, de tekintettel arra, hogy a szőlősgazdák a tőkék metszését többnyire tavasszal végezték, a tőkék újból kihajtottak és szép termést hoztak. A silagiui szőlőhegy ez évi össztermését 50.000 hektóra becsülik, amelyből a bacovai szőlőbirtokosokra körülbelül 30.000 hektóliter esik. Bacován a borvásárlás már megindult és a vételt literenként nyolc-tíz leies áron eszközlik.

A szövetkezeti élet új fejlődéséről számolt be a bánási körzeti értekezlet

A gazdasági és Hitelszövetkezetek segélyének kötelékébe tartozó tízgyezret tartottak városunkban. Az értekezlet célját a megbénult szövetkezeti élet újjáélesztése, valamint a hitelszövetkezeteknek a konverziós törvénnyel kapcsolatos helyzetének megbeszélése

tekezlet célját a megbénult szövetkezeti élet újjáélesztése, valamint a hitelszövetkezeteknek a konverziós törvénnyel kapcsolatos helyzetének megbeszélése

JAMES CLYNING:

Abessziniának hothéce vívága

Ény a mai forrongó Abessziniából

Copyright by Déli Hírlap

Állott a hegy tetején a várral, egy karsu óriási cukorsüveg. Stenkeskisértés oda autóval felmenni, — gondolta a két Gerezdes.

Tudták hamarosan, hogy mi jobb, felfelé néznek, vagy pedig, ha lefelé mennek a mélységbe, amely alattuk fokozódott. Ha felfelé néztek, kórt a fejük, amikor pedig lefelé néztek, zűdülés fogta el őket.

Ut olyan kacskaringósan ölelte körbe a magas hegyet, akár a osavart az emeteket. Az autó is valóságosan sarta magát a rémitó magasságba. Szessu órák teltek el, amíg végül a autó ott volt a vár kapuja előtt. Kellott megállania, mert a kapu már két szárnyát kitarva végre lehetővé tette, hogy a gépkocsi néhány méternyit mentesen is haladhasson.

A soffőr nem is túlkölt volna időnkint felfelé való kapaszkodásában, mulasztotta el a megszabott érkezési időt, hogy jön. Sohánlót

A messziről figyelték, amint felfelé szökött és az őrség katonái szokás szerint kötötték a fogadásokat a az ezüst tallérokba. A fogadás az

volt, hogy az autó fölé-e a várba, vagy pedig a mélységbe zuhan. Bár eddig egyetlen egyszer sem nyertek azok, akik ez utóbbira fogadtak, mégis biztosak voltak benne, hogy az egyszer bekövetkezik. Azok viszont, akik arra fogadtak, hogy az autó elérkezik a várba és a fogadást megnyerték, rendszerint juttattak valamint a fogadás összegéből a soffőrnak. Mintha az nem a saját életét féltette volna, amikor vigyázott, nehogy a mélységbe zuhanjon, hanem kizárólag az a cél vezette volna, hogy néhány vérbeli katonát nyereséghez segítsen, hogy aztán a nyereségből százalékot kapjon.

Amikor a két Gerezdes-fivér megkönyebbült szívvel leszállt az autóból és a még nyitott kapun keresztül letekintett a mélységbe, mindegyik megfogadta:

— Lefelé azonban nem autózom, inkább gyalog mászom le.

Az őrség becsapta a kaput. Gerezdes András és Lajos körülnéztek. Szabályos váruddarban voltak, mely minden oldalról körül volt építve, csak éppen annyi rést hagytak, ahol a kaput helyezték el.

Nem értek rá sokat körülbámszkodni. Egy fiatal katonatiszt lépett eléjük és bemutatkozott:

— Lekta kapitány vagyok, a vár parancsnoka. Önök azok, akiknek bizonyos villanyzerelési munkákat kell végezniük?

— Mi vagyunk, — válaszolta Gerezdes András.

— Rendben van. Majd egy katona megmutatja a szobájukat. Majd odavetem a szerszámjait és mindazt az

képezte. Az értekezleten a megye tizenöt szövetkezete képviselőjében 26 ki-küldött jelent meg.

Nagy János elnök az értekezlet jelentőségét méltatta, majd Oberding József György dr. központi titkár a heti betétgyűjtésről tartott érdeklődést keltő előadást. Olasz Jenő dr. insui ügyvéd és Pálffy György erdőhegyi hitelszövetkezeti igazgató előadásait írásban küldötték be. Olasz Jenő előadása a konverzióval kapcsolatos jogi kérdésekről, Pálffy György pedig a szövetkezeti élet újjáélesztéséről szolt. Az előadásokat sok értékes hozzászólás követte. Tudomásul vette az értekezlet, hogy már több hitelszövetkezetnél jelentős új betétek is szerepelnek, ami kétségkívül a szövetkezetek iránti bizalom jelét képezi. Horváth József ellenőr végül könyvelői tanfolyamot tartott az egybegyűlt szövetkezeti könyvelők számára. A sikerült értekezletet közebb fejezte be.

NOVEMBER KÖZEPÉN ESEDÉKES A HARMADIK KONVERZIÓS RÉSZLET. A konverziós törvény értelmében a mezőgazdasági és városi adóságok törlesztésére fizetendő harmadik részlet november 15-én esedékes. A részlet nem fizetése esetén a hitelező lefoglalhatja az adós bármilyen jövedelmét, míg két egymástáni részlet nem fizetése a törvény által megállapított egész tartozást esedékessé teszi. Ez azt jelenti, hogy elveszti a konverzió által élvezett előnyöket.

Felemelik a nyersanyagok vámtarifáját. A pénzügyminiszteriumban tegnap foglalkoztak azzal a lehetőséggel, hogy a nyersanyag és a szükséges cikkek vámtarifájának emelésével növeljék az állam bevételeit. A kormánynak ez a terve a Népszövetség szakértőinek véleményén nyugszik, amely szerint a nyersanyagok

vámtarifája Romániában a legalacsonyabb. Az értesülések szerint a pénzügyminiszternek az a terve, hogy a vastömök és vasrudak, ólomlemez, gyapju és gyapotfonál, gyapju és gyapotszövés, valamint a fényképezőgépek behozatali vámját felemeli. Az erre vonatkozó munkálatok már folyamatban vannak és a felemelt behozatali vámtarifa valószínűleg még a hét folyamán ismertté válik.

Hat millió leiert egy villanytelep. Bocsá Montana községi tanácsa úgy határozott, hogy hat millió lei kölcsönt vesz fel a villanytelep megvásárlása és üzemben tartása céljára. Az ülésen megbeszéltek a villanytelep átvételének kérdését is. A községi tanács elnöke utalt arra, hogy a villanytelep képtelen jó áramot szolgáltatni és két nap előtt arról értesítette a község vezetőségét, hogy kénytelen a közvilágítást és a magánosok részére szolgáltatott áramot megszüntetni. A községi tanács erre elvben elhatározta a villanytelep megvételét. Ennek érdekében elrendelték a szakértői szemlét és a leltár felvételét is.

Emelkedik a buza ára. A bánási gabonapiacra az irányzat megszilárdult. A nagy kereslettel szemben kevés a kínálat és ez az árak emelkedését vonta maga után. A piaci árak a következők: bánási buza 390, torontáli buza 395, őrlöképes tengeri 245, zab 310, takarmányárpa 300, korpa 245, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 700, nagymalmi liszt 720 tökgaz 700, napraforgómag 360, cirok-mag 270 lei százkilónként. A lóhere 31 és a lucerna 26 lei kilónként.

MOZI

Kedd, november 5.

Apollo-mozi: Caliente, az örömök városa.
Capitol-mozi: G. Men, a rend katonái.
Select-mozi: A vihar.

anyagot, amelyet magukkal hoztak.

Lekta kapitány azután intett egy katonának.

— Tóbiás, — mondotta neki amhara nyelven — vezesd a két urat abba a szobába, amelyet számukra kijelöltem. Azután pedig vidd utánuk mindazt, amit majd megmutatnak neked.

Nemsokára ott voltak a szobájukban. Tágas, világos, egyszerűen berendezett szoba volt. Látszott, hogy alvásra is használták, mert két vaságy állott benne.

Katonák egymástán hozták be ládáikat, amelyekben a villamos fűtőberendezés alkatrészei és szerszámjaik voltak.

András azután odalépett az ablakhoz és meglepetve kiáltott fel:

— Gyönyörű, olyan, akár egy panoráma.

A kilátás valóban pompás volt. Kilóméterekre be lehetett látni a vár alatt fekvő vidéket. Olyan volt az egész, mint valami remekbe készült tájkép.

A két fivér sokáig gyönyörködött a kilátásban.

Nem is vették észre, hogy az ajtó kinyitott és belépett a szobába Lekta kapitány. Csak a szavára riadtak fel, amely a hátuk mögött egyszerre felsengett:

— Uraim, készüljenek fel egy kicsit, mert meg kell jelenniük Lidzs Jasszu előtt. A soffőr és a szolgájuk is önökkel megy, mert őfelségének az a kívánsága, hogy mindig egyszerre akarja meglátni azokat, akik együtt jöttek.

— Furcsa kihallgatási mód, — gondolta Gerezdes András, de tanácsosabbnak tartotta gondolatát magában tartani.

Körülbelül félóra múlva bevezették a

két Gerezdest, Ibrahimt és Johannes soffőrt Lidzs Jasszu fogadószobájába.

A fogadószoba tulajdonképpen nem volt egyéb, mint a trón nélküli császár nappali szobája. Tágas, nagy szoba volt, amelynek egyik oldalán óriási ablakok voltak. Sokkal szebb volt onnan a kilátás, mint abból a másik helyiségből, amelyet Gerezdesek számára jelöltek ki. Ebből a szédítő magasságból mértföldekre lehetett ellátni. Hegyek, sivatagok, erdők, tavak, ligetek, folyók, városok, falvak, völgyek, kopár sziklás szakadékok, amelyek odalent még gyors autón is több óras távolságra esnek egymástól, felülről mind-mind látszottak. Mintha az ember a felhőkre kapaszkodna és úgy akarna tanulmányozni egy alatt kiterített óriási térképet.

A szoba butorzata meglepően lakályos volt. Kényelmes, modern butorok voltak benne. Több asztal állott a szobában és körülöttük pompás fotelek. Az egyik asztal ott állott az óriási ablak mellett. Az asztalokon dohányzó készlet, cigarettaszivar, folyóirat, könyv. A sarokban egy állványon rádiókészülék állott.

A belépők azonban a szoba berendezését csak később nézhatték meg alaposan. Első tekintetük magát Lidzs Jasszut kereste. Már jóval elmúlt harminc esztendő, de sokkal fiatalabbnak látszott. Termete közepes. Egészséges, erős. Nem nagyon látszik meg rajta, hogy busulna elvesztett trónja után. A szeme vidáman tekintet ide-oda, az arcáról pedig sugárzik a derű. A hangja fiatalos, csengő. A ruhája a legelőkelőbb és leggazdagabb abessziniak öltözeke.

(Folyt. köv.)

Rádío

Kedd, november 5. Bucuresti. 6: Lemezek. 7: Felolvasás, utána szórakoztató lemezek. 8: Hírek. 8.15: Rusu Irén énekel. 8.45: Kéleti zene lemezek. 9.15: Felolvasás. 9.30: Rádiózenekar. 10.30: Hírek. 10.45: Szimfónikus zene. 11.45: Hírek. 12: Zene a Lafayetteből. Budapest. 7.45: Torna. 11: Hírek, majd felolvasás. 11.45: Hírek a bundadivatról. 1: Postászenekar. 1.30: Hírek. 2.40: Dalárda. 3.40: Hírek. 5.10: Asszonyok tanácsadója. 5.45: Hírek. 6: Előadás. 6.30: Hegedűjáték. 7: Versek. 7.30: Szalonzenekar. 8.25: Előadás. 9: Magyar nóták. 10.20: Hírek, utána Liszt Ferenc zongoraíratái Bellini operákból. 11.40: Németnyelvű előadás. 12.10: Jazz. 1: Hírek. **Budapest II. 7:** Szalonzenekar. 7.35: Mezőgazdasági felőra. 8.10: Hanglemezek. 9.10: Előadás. 9.40: Hírek. Bécs. 1: Könyv-zene. 3: Slezák tenor lemezei. 5: Filmlemezek. 6.30: Osztrák zeneszerzők dalai. 11.20: Vonósnyegyes. 12.10: Jazz. Lipce. Este 7.50: Mandolin- és gitárzene. Prága. Este 7.25: Jazz-dalok. 9.25: Modern énekegyüttes. 10.15: Zenekari hangverseny. Stuttgart. 9.10: Vidám zenés-est vándorlegényekről, diákokról, landsknechtekről és komédiásokról. Éjféli 12: Deutschlandsender. Varsó. Este 7: Szórakoztató-lemezek. 9.10: Szimfónikus zene Münzer zongoraművésszel. 12: Táncclemezek.

Szerda, november 6. Bucuresti. 1: Hírek, majd lemezek. 1.55: Lemezek. 2.15: Hírek. 6: Rádiózenekar szórakoztató hangversenye. 7.20: Amadei: Svit. Vreuls: Svit. Cortopassi: Rusticanella. Drausman: Pastorale. 8: Hírek. 8.15: Balettzene. 8.55: Felolvasás. 9.10: Teodorescu: Hegedűverseny. 9.45: Műszaki üzenetek. 9.50: Athanasius János énekel. 10.15: Andersen: Allegro fuvalára és zongorára. 10.30: Hírek. 10.45: Kis rádiózenekar. 11.45: Hírek. 12: Kis rádiózenekar. **Budapest. 7.45: Torna. 11: Hírek,** majd felolvasás. 1: Cigánymuzsika. 1.30: Hírek. 2.30: Szalonzenekar. 3.40: Hírek. 5.10: Diáklőóra. 5.45: Hírek. 6: Közvetítés a Magyar Automobil Club őszi rekordnapjáról. 6.30: Dalegylet. 7.15: Olasz nyelvoktatás. 7.40: Táncclemezek. 8: Magyarország—Sváje labdarugó mérkőzéséről, előadás. 8.35: Kricztin, szimf. 10.40: Hírek. 11: Operaházi zenekar. 12.10: Jazz-zene, majd hírek. **Budapest II. 6.40: Előadás. 7.20: Hanglemezek. 9.15: Hírek. 9.30: Cigánymuzsika. Bécs. Este 8.25: Nicolai: A windsori víg nők, vigopera. 11.30: Kamarazene. Éjféli után 1: Bécs zenei jelképei. **Belgrád. 9.30: Operaénekes estje. 10.10: Jazz. Milánó. 6: Táncczene. 7.45: Dopolavoro-lemezek. 9.45: Giordano: Szókimondó asszonyosság, vigopera. Róma. 6.30: Esetleges közvetítés Aszmarából. Stuttgart. Este 8: Szórakoztató zene. Éjféli 12: Táncczene. Varsó. Este 7: A bécsi Rotschild vonósnyegyes játéka. 9: Vidám-zene. 10: Chopin-művei. 12: Táncclemezek.****

OLLA
a legjobb védő fertőző betegségek ellen

Időváltozásokkor legyünk óvatosak!

A negyven éven felüli emberek és a középkorúak általában nagy érzékenyek az időváltozással és a különböző évszakok szelesével szemben, mert ezek igen sok kellemetlenséget szereznek nekik, amelyek közül a leggyakoribbak: a csuklófájdalmak, szurások, fázósság, idegzsúd.

Az URODONAL segítségével mindezt ki lehet küszöbölni, mert ez feloldja a húgysavat, miáltal elejét veszi bármily komplikációnak.

Hatása rendkívül gyors és elejét veszi a reumának, köszvénynek, vesés enekőnek, elhízásnak, vértelenségnek, és más betegségeknek. Az

URODONAL

nemcsak gyógyítja a köszvényt, hanem annak elejét is veszi.

Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban. **CHATELAIN** gyártmány. Megbízható márka.

Apróhirdetések

Oktatás

Előkészítők matematikából és román nyelvből tanulókat. Bogaciov műgyetem: hallgató. III., Str. Romulus 58. (3543)

Alkalmazás

Perzsaszőnyeg-javító nő ki helyben dolgozma, kerestetik. Cim a kiadóban. (3571)

Irodakisasszony kezdő, csakis kitűnő iskolai bizonyítvánnyal, felvétetik. Cim a kiadóban. (3582)

Gyermek mellé nappalra intelligens leány kerestetik. Cim a kiadóban. (3583)

Állást keres

Gyakorlott szücs-munkás azonnalra állást keres. Cim a kiadóban. (242)

Melyik nemesen érző uri ember volna hajlandó állfához juttatni, szépnék mondott, több nyelven beszélő fiatal urinót, ki egy a háztartásban, mint irodai teendőkben jártas. Vidékre és megy. Szives megkeresések a kiadóba „Remény” jellegével. (3557)

Adás-vétel

Uj sorsjegyek, államiak már kaphatók: 1/2 200.— lei, 1/2 400.— lei, 1/2 800.— leiért a közismert szerencsés számokkal rendelkező March-trafikban, Timisoara IV., Piata Küttl No. 1. alatt. Siessen nálam venni, mert aki nálam vesz, annak szerencséje lesz. (3519)

Most nézze!

meg kirakataimat. Perzsaszőnyegek minden méretben, kivitelben, néhány csodaszép kristálybronz csillár, műtárgyak, régiségek, briliáns ékszerek, ezüstök alkalmi vételekből, alkalmi árban eladatnak. Sternberg, Strada Mercy. (718)

Tejet átvénnék éves szerződési alapon. Csak elsőrendű minőség érdekel. Pálmay, Str. Vlahuta 14. (3581)

Eladó olcsón elsőrangú gyártmányu, rövid kereszt-huros zongora és egy férfi télikabát. Cim a kiadóban. (3580)

Kályha, butor, ágynemű, jó állapotban, olcsón kapható. V., Blaskovics-telep, Geml-utca 6. sz. (3570)

Butor Teljesen új, modern diófa ebédők és diófa hálók garantált I. oszt. kivitelben, olcsón eladók. II. ker., Dorobantilor-utca 1 szám. (3575)

Olcsón eladó jókarban lévő barna uri télikabát. Cim a kiadóban. (3584)

Lakás

Kiadó szép lakás új házban, 2 utcai szoba, kisebb udvari és email fürdőszoba. III., Str. Prota Dragomir 4. (3574)

2 szobás fürdőszobás lakás, földszinten, Str. Romulus sarkán, Str. Odobescu 40, azonnal kiadó. (3578)

Különíttele

Elsőrangú vegetáriánus koszt házban és házon kívül kapható. Cim a kiadóban. (3479)

Fehérneműjavítást, stoppolást, olcsón vállalok. III., Str. Romulus 72. (2040)

Zsombori Jánosné pirosigazolványa elveszett. Megtalálója a rendőrségen adja le. (3579)

Olcsó kölcsön kapható I. helyen betáblázásra és kereskedelmi váltóra, minden tételösszegre. Bővebbet „Belgiana” A. G. Timisoara I., Strada Eminescu 6. (3152)

Hallotta Ön a Római Katolikus Temetkezési és Segélyes társulat híre? Kérjen felvilágosítást az egyesület vezetőjétől (Piata Libertatii 2, 7-44) és olvassa el mai hirdásunkat. (2)

Primăria Municipiului Timișoara
Nr. IV. 44788 935
din 30 Octomvrie 1935.

Publicațiune

Se aduce la cunoștință celor interesați că în ziua de 22 Noemvrie 1935, orele 16 se va ține în localul Primăriei Municipiului Timișoara, etajul 47, situat în circ. I., Piața Libertății Nr. 1, a licitație publică pentru executarea lucrărilor în le tură cu amplificarea frigiferulu Abatorul Municipiului Timișoara anume: demolare, pământ, zidar plasare; dulgher, Holziment; tinichig tãmplar, lãcãtuș și vopsitor; sticã apaduct și canalizare; electricitate demolarea mașinelor vechi.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 88—110 inclusiv din legea contabilității publice, regulamentul Oficiului central de licitații și norme publicitate în Monitorul Oficial No. din 4 Iunie 1931.

Toate persoanele cari vor lua parte la licitație vor depune pe lângă ofertă și o garanție de 5 la sută din valoarea ofertelor oferite, iar oferta se va numai în conformitate cu caetele sarcini, cari pot fi văzute în fiecare zi dela ora 8 până la 14 în localul susmenționat.

Primăria Municipiului Timișoara

Kombinéflüszök Princessflüszök
Orvosilag rendelt háskötők, alkalmi flüszök, melltartók
„Sanitaria” Timișoara
Bulev. Berthelot 21
Telefon 23-95

A Textiltechnikusok Országos Egyesületének választmánya és előadói kara mély fájdalommal tudatja, hogy szeretett munkatársuk

Friedmann Simon, textiltechnikus

az egyesület vezetőségi tagja, valamint előadó tanára, a legképzettebb szaktárs és a legjobb barát elhunyt. Önfeláldozó munkássága, fáradhatatlan szorgalma, az egyesületnek pótolhatatlan veszteség.

Emlékét mindenkor kegyelettel fogjuk megőrizni.